

# MAGYARÁG

1939. Okt. 7

VIII. No. 278

1 lei

Tulajdonos és felelős kiadó:  
**ÖZV. PÁSZTOR EDÉNE**

Alapította: **PÁSZTOR EDE**

Felelős szerkesztő:  
**Dr. ZOLTÁN JENŐ**

Bejegyeztve: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul Viteazul 4

## Magyarország és Bulgária csatlakozásával semleges balkáni blokk létesül?

(London. Reuter). Diplomáciai körök nagy figyelemmel kísérik a magyar—jugoszláv baráti viszony állandó javulását. Az angol diplomáciai körök tudni vélik, hogy Németország nem szívesen látja ezt az újabb orientációt, mert tudatában van annak, hogy egy esetleges dunamenti egység útjában állana a III. Birodalom délkeletre vonatkozó érdekeinek. Hangoztatják a londoni diplomáciai körök azt is, hogy a Balkán-államok több ízben nyomatékosan hangoztatták, hogy függetlenségüket megvédik.

A londoni körök utalnak Saracioglu török külügyminiszter moszkvai megbeszéléseire, utalván arra, hogy Törökországnak érdeke, hogy létesüljön egy balkáni állam-blokk, amelynek tagjai egyb-

ként a demokrata hatalmakkal rokonszenveznek.

Londonban idézik az egyik ankarai török lap cikkét, amelyben leszögezik a következőket:

— Törökország jól tudja, hogy kik a barátai és kik az ellenségei. A balkánállamok minden ellenük irányuló diktatúrát fegyverrel utasítanak vissza.

Ezután utalnak arra, hogy Saracioglu török külügyminiszter Moszkvában tárgyalt William Seeds-el, az angol követtel és a francia megbízottal.

Ami a balkánblokk létrejöttét illeti, jól informált angol körök tudni vélik, hogy a semleges balkánblokk tagjai lennének: Románia, Jugoszlávia, Görögország, Magyarország, és Törökország.

### Döntés előtt:

1. Olaszország nem vesz részt a háboruban -- jelenti a Stefani
2. Anglia és Franciaország tovább harcol
3. HITLER békét — követel

(London. Reuter). Az angol kormánykörökben hangoztatták, hogy az angol és francia kormány továbbra is folytatja a már megkezdett harcot. Angol körökben utalnak Daladier francia miniszterelnök legutóbbi kijelentéseire, amely szerint Franciaország is megelégtelte, hogy a nemzeti szocializmus állandó bizonytalanságban tartsa Európa népét. Sem Anglia, sem Franciaország nem fogadhatnak el egy olyan békekövetelést német részről, amely újabb erőszaknak egyengetné az útját. Berlin hiába kürtölte tele fenyegetéseivel a világot, sem Párist, sem Londont nem tudja szándékában meggátolni.

(Róma. Stefani). Az olasz felhivatalos ügynökség némileg módosította azt a cáfolatot, amelyet a hétfői kon-

ferencia összehívásának tervével kapcsolatban kibocsátott. Az új cáfolat ugyanis így hangzik: Olaszország nem fogalkozik pillanatnyilag egy, a béke helyreállítását célzó nemzetközi konferencia összehívásának gondolatával, de kész teljes tekintélyét és egész diplomáciai szervezetét a béke szolgálatába állítani.

(London. Reuter). Az angol sajtó ismételten hangsúlyozza, hogy a nemzeti szocialista német kormány semmi fenyegetése sem befolyásolhatja az angol—francia kormány ismertett álláspontját. Az angol sajtó ezután kitért Olaszország magatartására. Jól informált angol körök tudni vélik, hogy

Olaszország semleges magatartását nem adja fel, nem

hajlandó résztvenni a fegyveres konfliktusban

s minden igyekezete az, hogy a jelenlegi konfliktust lokalizálja.

(Róma. Stefani). Római hivatalos körökben hangoztatják, hogy Olaszország mind-

addig, amíg határait, vagy érdekeit veszély nem fenyegeti, nem vesz részt a háboruban. Ugyancsak hangoztatják római körökben, hogy Olaszország semmiféle békekonferenciát nem kezdeményez, de nem tér ki az elől, hogy elősegítse a békés kibontakozást.

## Hitler előtt Varsóban elvonultak a német csapatok

(Berlin. DNB). Hitler tegnap varsói bevonulása alkalmából meglátogatta a Varsó körül harcban álló és most pihenő német csapatkötöleteket. Hitler megérkezésekor Brauschitsch és a hadsereg több magasrangú tisztje fogadta. Ezután Hitler ellépett a csapatok előtt, majd Varsó területén a német csapatok vonultak el a vezér előtt.

## Lettország határán csapatokat vont össze a Szovjet

(Róma. Stefani). Az olasz hírszolgálati ügynökség értesülései szerint a szovjet csapatokat a csapategységeket, amelyek eddig az észti határon állomásoztak, a lett határra helyezte át. Az intézkedés oka állítólag az, hogy Munthers lett külügyminiszter moszkvai tárgyalásai során a szovjet feltételeivel szemben ellenszegülést fejtett ki.

Rigai jelentések szerint a moszkvai lett—orosz tárgyalások folyásáról oda sem érkezett semmi anyag.

## Európai Egyesült Államokat ervez Anglia és Franciaország?

(London. Reuter). A Manchester Guardian külpolitikai rovatvezetője nagy feltűnést keltő cikket közöl, amely szerint a szövetséges hatalmak egy európai szövetségi unió megszervezésétől várják az európai helyzet végleges elrendeződését. Az angol és francia felfogás szerint csak ez tenné lehetővé az államok közötti versengés tompítását és a további háborus okok kiküszöbölését. Ehhez a munkához a szövetséges hatalmak a következő két ténnyel járulnának hozzá: 1. A gyarmati rendszer átszervezése és 2. gazdasági megegyezés a szük-

ségletek végleges rendezése érdekében.

## Péntek délután 1 órakor beszél Hitler

(Berlin. DNB). Hitler kancellár pénteken, ma délután, kelet-európai idő szerint 1 órakor tartja nagy érdeklődéssel várt beszédét. A Reichstagnak ezt az ülését, amelyen a német birodalmi kancellár beszámol Lengyelország feldarabolásáról, az orosz paktum megkötéséről, az európai rádióállomások közvetíteni fogják. Hitler ugyanakkor bejelenti a napok óta hangoztatott béketervét is.

## Kiűrik a Siegfried-vonal mögötti városokat

(Páris. Havas). A francia sajtó szerint a Siegfried vonal mögött 250 kilométernyire a német hadvezetőség elrendelte egyes városok evakuálását. Kassel lakosságának a körében az evakuálás nagy nyugtalanságot keltett. A Baseltől érkező jelentések szerint a francia lapok azt írják, hogy Karlsruhét a németek kiűrtették. E városnak 140 ezer főnyi lakossága van. Karlsruhe egyik a határmenti német ipari gócpontoknak. Kiűrtették Aachent és több határmenti községet.

**Francia újságíró érdekes cikke:**

## ARMAND CALINESCU előre megérezte halálát

(Bucuresti). Rádió). A „L'Intransigeant” című párisi lapban az egyik híres újságíró, aki néhány hónappal ezelőtt hosszas beszélgetést folytatott Armand Călinescuval, a tragikus végű nagy román államférfi néhány kijelentését most feleleveníti lapjában.

— A fenyegetéseket — mondotta Armand Călinescu — amelyekkel elárasztanak, tudom, hogy előbb vagy utóbb beváltják. Emiatt azonban én egy jótányit sem változtattam meg módszereimet. Ha családomra gondolok — néha el-

szorul a szívem. Fiamnak azt a tanácsot adtam, hogy katonára vagy bíróra legyen. De azután Curtea de Argeşre gondolok, a királyok temetkezési helyére, — ahova meg fogok térni és szorultságom eltűnik. Az önök lapjaiban azt írják, hogy diktátor vagyok. Hígyje el Páris, az én kedves Párisom, ahol iskoláimat végeztem, ha Franciaországot is olyan veszélyek fogják fenyegetni, mint minket, ott is akad majd egy diktátor.

**Német nyomásra**

## Magyarország barátságos viszonyt létesít a Szovjettal s napirendre tűzte a földreformot

(Berlin. DNB). Az „Essener Nationalzeitung” hosszú cikk keretében foglalkozik az új szovjet-magyar határ által teremtett helyzettel. A lap ugyanakkor bizonyos vonatkozásokban kiemeli Magyarországnak Németországhoz és Iroszországhoz való viszonyát. A német lap egyébként a következő megállapításokat teszi:

— A magyar sajtóban még mindig igen nagy visszhangja van annak a mély benyomásnak, amelyet a Szovjetnek a Dunamedence közelében való megjelenése a ... államok sorában keltett. Magyarország a Szovjet új elhelyezkedését sorsdöntőnek tekint. A magyar szempontból a Németországgal való szoros baráti együttműködésnek rendkívüli jelentősége van. A kicsiny Magyarország tudatában van annak, hogy jövője szoros összefüggésben van a német együttműködéssel, amely egyébként

lehetővé teszi, hogy Magyarország barátságos viszonyt létesítsen a Szovjettel.

A cikk a továbbiak során utal arra is, hogy a történelmi idők távlatában az osztrákok, a törökök igen gyakran elnyomói voltak ennek a nemzetnek. Leszögezi a cikk, hogy az új szomszédság a magyar belpolitikai életben is bizonyos változásokat idéz elő. Így a földreform tárgyalását most sürgetően napirendre tűzték, annak ellenére, hogy a földreformnak a megvitatását kon-

servatív körök eddig hátráltatták.

### ÖT ÉS FÉLÓRÁS MINISZTERTANÁCS BUDA- PESTEN

(Budapest. MTL). A magyar kormány tagjai csütörtök délelőtt minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács reggel 9 órától délután félháromig tartott.

### NÉMET KONZULÁTUS SZEGEDEN

(Berlin. DNB). Valamennyi berlini lap közli azt a hírt, hogy a német kormány konzulátust állított fel Szegeden.

### 7-én érkezik a német kereskedelmi küldöttség Moszkvába

(Berlin. DNB). Az október 7-én Moszkvába érkező német kereskedelmi küldöttséget Schnure kereskedelmi tanácsos vezeti. A küldöttség a Moszkvában aláírt egyezmény alapján tárgyalni fog a két ország közötti árucseréforgalom kimélyítéséről. Rövidesen a

## Életbelépett az eszt- orosz megegyezés

(Tallin. — Tass.) Salter eszt külügyminiszter és Bockerei tallini orosz nagykövet tegnap kicserélték az orosz — eszt kölcsönös segélynyújtási szerződés ratifikált példányait. A szerződés ezzel az aktuális életbelépett.

Másik tallini jelentés szerint csütörtökön hat orosz tengerésztiszt érkezett az eszt fővárosba, hogy megbeszélje az eszt szigetek megerősítési munkálatainak előkészítését.

német nagyipar megbízottai is Moszkvába érkeznek, hogy a megállapodások gyakorlati megoldásáról tárgyaljanak.

### Az angol dominiumok közvetlen kapcsolatot teremtene az anyaországgal

(London. Reuter). Mint ismeretes, az angol dominiumok elhatározták, hogy egy-egy kormányfőfit küldenek

Londonba, hogy azok a háboru ideje alatt gyors és közvetlen kapcsolatot tartsanak fenn az anyaországgal. Mint most Londonból jelentik, a dominiumok döntése szerint mindegyik kormányának vezetőférfiát küldi Londonba. Így Ausztrália de Menzies miniszterelnököt, Újzeeland a beteg miniszterelnök helyett annak helyettesét, Frazert küldi az angol fővárosba. Kanada és a többi dominiumok küldőteinek személyéről még nem érkezett jelentés.

## A Szovjet repülőbázist létesít Litvániában

**s nem engedi meg az Aaland-  
szigetek megerősítését**

(Riga. DNB). Rigai jelentések szerint a jövő héten lett kereskedelmi bizottság utazik Moszkvába. A bizottság egy lett-orosz kereskedelmi szerződés megkötésének feltételeit tárgyalja meg.

(Kaunas. DNB). A litván kormánykörök behatóan tárgyalják azt a szovjet-javaslatot, amely Litvániának kölcsönös segélynyújtási szerződést ajánlott fel. A segélynyújtási egyezmény szerint Oroszországnak joga lesz Litvániában két repülőbázist létesíteni.

(Moszkva. Tass). Az orosz kormány felszólította a finn kormányt, hogy az Aaland szigeteket katonailag ne erősítse meg.

### A Párisban megalakult lengyel kormány egyetlen célja egy erős had- sereg felállítása

(Páris. Havas). Sikorszky, a párisi új lengyel kormány feje és a lengyel légió főparancsnoka nyilatkozatot adott a sajtónak, amelyben többek között a következőket mondotta:

— A párisi lengyel kormány tulajdonképpen csak háborús kabinet, amelynek egyetlen célja egy erős lengyel hadsereg felállítása hazánk helyreállítása és a civilizáció megvédelése érdekében. A lengyelek, akik most a Franciaországban megalkotott lengyel légióban harcolnak, tulajdonképpen nem tesznek mást, mint amit otthon tettek, amikor hősiességükkel lehetővé tették szövetségeseink számára, hogy a mozgósítást és az első hadmű-

veleteket nyugodtan végrehajthassák.

### „F gye meztetés” az angol kapitalistákhoz

(Berlin. DNB). Karl Meyerle, a Berliner Börsenzeitung diplomáciai munkatársa az angol nagytőkésekhez írt cikket, amelyben figyelmezteti azokat, hogy ha Anglia tényleg folytatni akarja a háborút, úgy számoljanak azal, hogy mire a háboru befejeződik, Anglia társadalmi struktúrája nem lesz ugyanaz, mint amilyen a háboru megkezdésekor volt.

### Kiugrott a robogó vonatból egy margittal katona

Megrendítő szerencsétlenség történt a Kolozsvárhoz közel levő Boj őrház vasuti bejáratánál. Vasile Orovet 28 éves fegyvergyakorlatra bevonult katona Margitáról Apahidára akart utazni. Utközben azonban elaludt és csak akkor ébredt fel, amikor a vonat már elhagyta a bozsi állomást. A katona félálomban kiugrott a már nagy sebességgel robogó vonatból. Szerencsére nem esett a vonat kerekére alá, de az ugrás, illetve az esés következtében így is olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba kellett szállítani, ahol gondos ápolás alá vették.

### A légvédelmi kurzusok sorrendje

6. okt. 6-án a K betűsők,  
7. okt. 7-én L és M betűsők,  
8. okt. 8-án N és O betűsők,  
9. okt. 9-én P betűsők,  
10. okt. 10-én az R betűsők,  
11. okt. 11-én az S betűsők,  
12. okt. 12-én T és U betűsők,  
13. okt. 13-án a V, Z betűsők,  
14. Október 14-én az B betűtől K betűig kezdődő nevek, akik az előző, számukra kijelölt előadáson nem vettek részt.

## SZÍNHÁZ

A Thalia Magyar Színház vendégjátékának heti műsora:

Csütörtökön este 8 és fél óra kor Boldog órák. (Claude André ragyogóan szellemes vigjátéka. Premier bérlet 1. szám, péntek este 8 és fél órakor: A Szerelm gyümölcse. André Birabeau óriási sikerű ujdonsága. Premier bérlet 2. szám. Szombat d. u. 5 órakor: Boldog órák. Rendes helyárakkal. Szombat este 9. Szerelm gyümölcse.

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné: DUO. (Fényes Alice és Nagy István föléptével.) Olcsó helyárakkal.

Vasárnap délután pontosan fél 6 órakor: Szerelm gyümölcse. Rendes helyárakkal.

Premierbérlet kötések között a színház pénztára a rendes pénztári órák alatt.

Jegyek elővételben már vált hatók naponta a színház baloldali pénztáránál naponja d. e. 11—1. és d. u. 4—6-ig.

### Őszi Idényre

#### szövet maradékok

egész öltöny, kabát és kosztüm méretben is, valamint vászon-nemű abrosz, törülköző, damaszt maradékok nagyon olcsó árban érkeztek

#### Steiner maradékoshoz

Calea Victoriei 3. udvarban balra

— A légvédelmi oktatótanfolyamok közönségének figyelmébe. A légvédelmi oktatótanfolyamokat látogató közönséget nyomtatékosan felkérjük, hogy a kitöltés végett átadott nyomtatványok adatait olvashatóan töltsék ki, úgy a saját, mint a megbízott tisztviselők érdekében, akik a nevet, vagy az uccát nem tudják elolvasni. Az ilyeneket azután nem vezetik be a katalógusba és előfordulhat, hogy az illetőket — bár látogatták a kurzusokat — az ellenőrzés során mégis meg fogják büntetni. — A város M.O.N.T. ügyosztálya az alábbi hirdetményt adta ki: — Az 1939. szeptember 19-i 8062. számú belügyminiszteri rendelet végrehajtása képpen, felhívjuk az összes állami intézményeket, az ipari üzemeket és vállalatokat, hogy készklór mennyiséget szerezzenek be az alábbiak szerint: Ipari vállalatok 200 kg., állomások, raktárak, CFR műhelyek 200 kgr., különféle üzemek (iskola, posta, kórházak, stb.) 50 kg. A tordai Solvay üzemek árjegyzéke szerint a készklór beszerzési ára a következő: 200 kg-os hordóban 100 kg. netto 600 lei, 100 kg-os hordóban 100 kg. netto 700 lei, 50 kg-os hordóban 100 kg. netto 800 lei. — Akik a fenti rendelkezéseknek nem tesznek eleget, 6 hónaptól 2 évig és 5000 leitől 50 ezer lei-ig terjedő pénzbüntetésben részesülnek.

## Miért huzódnak el Saracioglu moszkvai tárgyalásai

(Ankara. DNB). A török közvélemény általában csodálkozással veszi tudomásul a moszkvai orosz—török tárgyalások elhúzódását, de úgy vélik, hogy ezt politikai szükségszerűségek okozzák. Megállapítják, hogy a török—orosz és török—angol tárgyalások teljesen azonos célt követnek és ez a cél a Földközi tengeri

béke biztosítást. A moszkvai tárgyalásokat illetően úgy tudják, hogy Saracioglu a tegnapi nap folyamán olyan újabb utasításokat kapott, amelyek lehetővé teszik a megbeszélések folytatását és Saracioglu ennek alapján már ma érintkezést vesz fel Molotovval.

(Ankara) A török távirati iroda alaptalanak minősíti azt a hírt, hogy Saracioglu török külügyminiszter elutazott Moszkvából. A török külügyminiszter megbeszélései a legbarátságosabb szellemben folynak és még néhány napot igénybe vesznek.

Moszkva. (Tass.) Saracioglu török külügyminiszteri október 3-án kihallgatáson fogadta Vorosilov hadügyi népbiztos és Nikoyan külkereskedelmi népbiztos. A megbeszélésen jelen voltak a moszkvai török és az ankarai szovjet követ. Október 4-én Saracioglu megtekintette a Lenin-mauzóleumot, amelynek lábánál virágcsokrot helyezett el.

Ankara. (Stefani.) Tevfik Saydam török miniszterelnök mint a külügyminiszter helyettese, hosszas kihallgatáson fogadta von Papent, Németország ankarai követét.

## A francia sajtó már előre elutasítja Hitler békejavaslatait

(Páris. Havas). A francia közvélemény elutasít minden olyan béketervet, amely a szövetséges hatalmak célkitűzéseinek feladását, vagy a nemzeti szocialista uralommal való megalkuvást jelentené. A „L'Intransigeant” azt írja, hogy a nyugati hatalmak most gazdasági, katonai és pénzügyi szempontból egyaránt olyan előnyös helyzetben vannak, amelyet fel kell használni, mielőtt a németek azt ki tudják egyensúlyozni. A harc — írja a lap — már nemcsak a hitlerizmus, de a pángermánizmus ellen is folyik.

A Paris Soir Hitler békejavaslatait már előre is diplomáciai csel fogásnak minősíti, a Le Temps pedig azt hangoztatja, hogy Európát végleg fel kell szabadítani az állandó támadások és háborus veszély rémülete alól és erre nincs más mód, mint a nemzeti szocializmus végleges likvidálása.

### UJ SZOVJET-KÖVET RÓMÁBAN

(Moszkva. Tass). Az orosz kormány kinevezte új római nagykövetét. Az új nagykövet Gareikin lesz, aki eddig a külügyi népbiztosságon teljesített szolgálatot.

### Csütörtöki német hadijelentés

(Berlin. DNB). A tegnapi haditevékenységről a német nagyvezérkar a következő jelentést adta ki: Keleten folytattuk a Visztula folyása mentén a környék megtisztítását a még ott lévő lengyel szabadcsapatoktól. A nyugati fronton csak csekély felderítő tevékenységet fejtettek ki mind-

két részről.

(Amszterdam. HTI). A holland kormány betiltotta a barnaszén, kőszén és tőzeg kivitelét. Mától kezdve petróleumot csak jegyre kapnak Hollandiában.

### Felemlíték a fogyasztási adókat Dániában

(Koppenhága. DTI). A dán országgyűlés tizenkétórás tanácskozás után elfogadta a

## Churchillt okolja egy német lap a háború folytatásáért

(Berlin. DNB). A Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz foglalkozik az angol kereskedelmi hajók felfegyverzésével. Churchill — írja a lap — mindenáron meg akarja hosszabbítani a háborút. Szeptember végén mindenki belátta, hogy a lengyelországi háború befejeződött. Mussolini is békét akart. Churchill azonban a kereskedelmi hajók felfegyverzésével tengeri franktiór háborút készít elő. Miután pedig a német tengeralattjárók ellen-rendszabályokra kényszerülnek, Churchill

dohány, cukor, csokoládé, sör és szeszes italok fogyasztási adójának felemelésére vonatkozó javaslatot.

Estierben, Dánia nyugati partján ágyuzást hallottak. — Ugy hiszik, hogy Helgoland szélességében tengeri csata folyt.

### A rossz idő miatt szünetel a harcitévékenység a nyugati fronton

(Páris. Havas). Félhivatalos francia jelentés szerint a váratlanul rosszra fordult időjárás nemcsak az őrzőharcokra korlátozott szárazföldi harcokat akadályozza, de az alacsony széllel felhők miatt a repülők felderítő szolgálata is akadályozva volt.

### Feloszlatták a francia parlamentet, hogy megszűnjék a kommunista képviselők mentelmi joga

Páris. (Havas.) A Hivatalos Lapban megjelent rendelet szerint belső okokra való tekintettel a kormány a parlamentet feloszlatta. Ezáltal megszűnt a képviselők immunitása, így a hatóságok eljárhatnak a kommunista képviselők ellen, ha azok nyilvános propagandát fejtenének ki.

(Páris. Havas). Gloriot ezredes felhatalmazást kapott, hogy vizsgálatot vezessen le Rannet, Floren és Bonle kommunista képviselők ellen a már ismert kormányrendelettel kapcsolatban, amely a kommunista tevékenység kifejtését törvénybe ütköző cselekménynek minősíti.

chill ezáltal úgy véli, hogy még jobban felkurbácsolhatja a németgyűlöletet.

A Frankfurter Zeitung így ír: Az európai viszonyok 1918 óta gyökeres változáson mentek keresztül. A tényeket figyelembe kell venni Angliának is. Már pedig az tény, hogy Európa közepén egy hatalmas birodalom áll, amely évszázadok óta nem volt olyan egységes, mint ma. Északi szomszédainak életterét nem bántja, de saját életterét meg fogja védeni.

## Uj német-szovjet határegyezményt írtak alá Moszkvában

(Moszkva. DNB). Tegnap Schulenberg gróf, moszkvai német nagykövet felkereste Molotov külügyi népbiztost, akivel aláírták és kicserélték a német—orosz határ és barátsági szerződés első szakaszához csatolt pótgjegyzőkönyvet, amely a megállapított lengyelországi határmegvonási tartalmazza, valamint egy pótmegállapodást, amelynek értelmében német—orosz vegyesbizottság a helyszínen jelöli ki a pontos határvonalat. A vegyes-bizottság október 9-én kezd meg működését.

## Összeírják a munkanélkülieket

A munkaügyi miniszter körrendeletet küldött az ország minden munkaügyi felügyelőségéhez, amelyben felszólítja azokat, hogy készítsenek kimutatást a körzetükben levő munkanélküliekről. Ugyanakkor közölniük kell a munka felügyelőségeknek azt is, hogy milyen intézkedéseket tettek a munkanélküliség megelőzésére.

## A WE-EGO cipőgyár

értesíti kötelékébe tartozó összes munkásait, hogy a

## légvédelmi előadás

a gyár telepén 1939 október 7-én délután 4 órakor lesz megtartva, amelyen mindenki saját érdekében jelenjen meg.

— A husárok emelését kéri a mészárosok. Tegnap délelőtt a husiparosok küldöttsége jelent meg Chirila polgármester előtt és beadványt nyújtottak át, amelyben kérték a hus maximális árának felfüggesztését, vagy a borju és disznóhus árának 2-2 lejjel való emelését, mert az élőállat árakban is emelkedés következett be. A polgármester kijelentette, hogy e hó 20-ig a maximális árakon nem lehet változtatni, közben a főállatorvosi hivatal bevizsgálja a helyzetet.

## Rádió műsor

Szombat

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. — 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.17. Gramofonlemez. 20 Szórakoztató zene. 21.15 Tánc zene. 22 Hírek. 22.15 Gramofonlemez. 22.30 Magyar hírek. 23 Hírek. 23.15 Szórakoztató zene.

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírke, gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Beszkárt-zene. 14.30 Hanglemez. 17.15 Mesék. 18.15 Tánclemez. 18.30 A mai fatemplomaink. Előadás. 19 A V-llamos és HÉV alkalmazottak dalárdája. 19.30 Vadásztörténetek. 20 Cigányzene. 20.40 A bor dicsérete. Felolvasás. 21 Humoreszk. 21.25 A rádió szalonzenekara. 23 Magyar Női Kamarazene. 24 Cigányzene.

Szoba konyhas lakást központban keresek. Cimet kiadó ha kérek. 4093

## Követésre méltó példa

# Marosvásárhelyen a Vörös Kereszt társadalmi gyűjtést kezdett a bevonultak családtagjai javára

A marosvásárhelyi lapokban olvassuk: A marosvásárhelyi sajtó többiben tolmácsolta a városi hatóság és Curta Eugen dr tábornok-polgármester kérését, mellyel a bevonult katonák itthon maradt családtagjainak segélyezésére szólította fel a város polgárságát. Ezt az emberbaráti megmozdulást kétirányban folytatják, egyrészt a bankoknál és kereskedőknél járnak el a Vörös Kereszt Egyet tagjai, a kisebbségi társadalmi, egyházi és jótékonyági egyletekhez tartozó urhölgyek pedig a tehetősebb kisebbségi családoknál és iskoláknál kopogtatnak. Elfogadnak nemcsak pénzt, ha-

nem természetbeni adományokat is. A megajánlott dolgokat csütörtökön kezdték összeszedni és pedig a gyűjtő-ívek kimutatása szerint a természetbeni adományokat, ruhásműveket és élelmiszereket városi utalvány alapján fogják a rászorultak a megajánlótól felvenni. A pénzbeli segélyeket a városi szegénységélyező osztályban a kulturtanácsos vezetésével egy, az összes intézmények vezetőiből álló szociális bizottság fogja szétosztani.

Erre a híradásra felhívjuk Chirilă Augustin polgármester figyelmét.

## Agyonverte a feleségét, majd felakasztotta magát egy dévai földműves

(Déva). A dévamegyei Lapusnic községben megdöbbentő gyilkosság és öngyilkosság történt. A harmincéves B. Jaran nevű fiatal földműves, aki a napokban tért vissza a katonai koncentrációról, felakasztotta magát. Semmilyen levelet nem hagyott hátra. A vizsgálatot végző csendőrök figyelme az öngyilkos felesége felé irányult. Amikor beléptek Jaran házába, döbbenetes látvány tárult eléjük: a padlón,

vértől áztatva hevert Minerva, az öngyilkos Jaran felesége. Holttestét több mint hatvan fejszecsapás nyoma borította. A vizsgálat megállapította, hogy Jaran hazaérkezése után összeveszett feleségével. A szomszédok hallották a perpatvar hangját, majd elcsendesedett minden. Valószínű, hogy Jaran végzett feleségével, majd tette fölött érzett lelkiismeretfurdalása miatt öngyilkos lett.

## Erdőkitermelő szövetkezet nem köteles földadót fizetni

### A nagyváradi tábla elvi jelentőségű döntése

(Nagyvárad). Igen érdekes, elvi jelentőségű ügyben hozott tegnap döntést a nagyváradi tábla. A máramaros-szigeti „Zorile Maramuresului” szövetkezet 1934-ben megvásárolt a CAPS-tól egy erdőt kitermelési céllal. Az erdő után földadót kellett fizetni. Tekintve, hogy a kitermelést három évre irányozták elő, a pénzügy a három évre 200.000 lei adót vetett ki. Közben 1935 áprilisában új, a szövetkezeti törvényt módosító törvény jelent meg, amely a szövetkezeteket minden ilyenfajta adó alól mentesítette. A pénzügy azonban tovább is

folytatni akarta a behajtást és a további két év adójára foglalást is eszközölt. A szövetkezet a behajtási eljárás ellen előterjesztéssel élt. A máramaros-szigeti törvényszék előtt a pénzügy azt igyekezett bizonyítani, hogy az alapkivetést nem támadták meg, a kivetett adót a pénzügy könyveibe nem írták be, így az mint res iudicata, nem támadható meg és arra már a törvény intézkedése nem vonatkozik. A máramaros-szigeti törvényszék azonban elfogadta a szövetkezet fejtegetését és azzal indokolással, hogy a módosító törvény mentesíti az

adó alól a szövetkezeteket, — helyet adott a keresetnek. A pénzügy az ítélet ellen fellebbezést jelentett be. A szövetkezetet a tábla előtt dr Timis Gavril képviselte és fejtegetései alapján a tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét és elvként leszögezi, hogy a szövetkezetek a módosító törvény megjelenése után olyan adót, amelyek fizetése alól a módosító törvény mentesíti őket, nem kötelesek fizetni. Az ítélet jogerős.

## Apróhirdetések

### POSTA

Onálló vidéki iparos házasság céljából megismerkedne 30-40 éves intelligens högygyel. Leveleket „ősz róza” jelígre a kiadóba. 4207

### ÁLLÁS

Egy önálló kerékgyártót keresek Vasile Conta-u. 4.08

Lapkihordót Pavel, Cuza Voda és Dim. Cantemir utcák környékére fix fizetéssel és mellékjövedelemmel feivesz az esti órákra a Friss Újság. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Keresek azonnalra független bejárónőt. Békefiné. Str. Nic. Iorga 3. 4205

Ügyes rikkancsot felvesz Propp, Kert utca sarki bódé.

Biciklizni tudó csomagoláshoz értő fiatal bolti szolgálat felveszünk. Cim a kiadóban. 4191

## VÉTEL-ELADÁS

Butorok, háló, szalon, konyha, ebédlő, kütűnő karban eladók. Megtekinthető d.u. 4-7-ig. Értekezni dr. Pogány, Reg. Ferdinand 2. 4179

Saját termésű

## FAJBOROK

kisüsti pálinkák olcsó árban  
1 liter jó aszfali bor 10 Lei  
5 „ vételnél 9 Lei

Marghitai Uradalom borlerakaja  
Oradea, Piața Mihai Viteazul 1.  
(Füchsi palota)

### LAKAS

Utcai szoba, konyha, fűs-kamara kiadó. Str. Scoalei 20. 4161

## KÜLÖNFÉLE

Elveszett Szalárd és Szentimre között Mile Ludovic névre szóló katonai lívret, személyazonossági igazolvány és más iratok. Megtaláló kéri, hogy a Sannicolaul de Munte-i „Furnica” szövetkezethez sziveskedjék eljuttatni, ahol jutalmazva lesz. 4206

NYOMATOTT PASZTOR EDI  
CEGNEL ORADEA